

[Henning Philipsen.]

udelelige, at problemerne ikke kun findes i det offentlige og det offentligt støttede byggeri. Derfor anser vi det for at være et skridt i den rigtige retning.

Desforuden lægger vi særdeles stor vægt på, at ministeren har koblet arbejdsmarkedsnævnene på denne opgave. Vi så meget gerne, at der i og med udformningen af en langsigtet boligpolitik blev tillagt arbejdsmarkedsnævnene betydelig større beføjelser med hensyn til at give tilladelser til igangsætning af byggeriet i de enkelte amter i stedet for som nu at overlade det til de enkelte kommuner — med en usund konkurrence kommunerne imellem, selvfølgelig, som også hr. Dahlgaard lige har været inde på. Jeg synes, det ville være rigtigt, at man tillagde netop arbejdsmarkedsnævnene disse beføjelser, således at de kunne give deres tilladelser på baggrund af undersøgelser, som sagde noget om forhåndenværende arbejdskraft, forhåndenværende byggekapa- citet, hvilken egnsudvikling eller hvilken erhvervsudvikling der var i gang i det pågældende område, i den pågældende kommune set i forhold til det amt, hvori man opererer; så ville man efter min mening kunne sætte en effektiv bom for det, som jeg kalder en usund konkurrence kommunerne imellem.

Lad mig sige til boligministeren, at vi har den opfattelse, at dette ikke kan stå alene, nu må det følges op af forberedelserne til en langsigtet boligpolitik. Men inden vi kommer så langt, vil jeg da gerne henlede boligministerens såvel som økonomiministerens opmærksomhed på den seneste udvikling på kreditområdet. Det ser jo ud til, at den aftale, som kreditinstitutterne indgik med økonomiministeren, ikke bliver overholdt, med andre ord at der belånes langt ud over, hvad der er blevet aftalt. Vi vil indtrængende henstille til regeringen, at den omgående tager skridt til at få dette bragt til ophør. Det kan f. eks. gøres gennem en statslig vurdering som grund for lånudmålingen i det enkelte byggeforetagende.

Vi tager boligministerens redegørelse til efterretning, idet vi ikke kan bebrejde boligministeren, at han i den givne situation udviste lidt handlekraft. Vi skulle nok have gjort det samme, dengang vi gennemførte ændringerne i momsrefusionerne i april

måned, således at ikrafttrædelsen ikke fik lov til at vente indtil den 1. juli. Jeg håber, det er det, boligministeren har taget ved lære af. Vi synes, det var rigtigt, at man ikke tillod den samme situation at genopstå.

Der er jo to hovedlinjer, som går igen også i de bebrejdelser, som er rettet imod boligministeren, og for så vidt også i hele denne sags behandling, såvel af politikere som i den offentlige debat. For det første at boligforliget af 1966 har spillet fallit, og for det andet at nu må grunden være ryddet for iværksættelsen af en langsigtet boligpolitik, der kan afløse det boligforlig, som udløber i 1974. Alle, også de borgerlige partier, erkender i dag, hvad socialistisk folkeparti sagde i 1966, at boligforliget ikke ville tilvejebringe de ønskede virkninger på boligmarkedet. Alle erkender i dag, at boligforliget er en fiasko. Man troede, at man ved at sætte lejen op i den gamle boligmasse kunne skaffe flere boliger til en rimelig leje. Det er jo ikke sket, tværtimod. Man forudsatte en rente på 6½ pct. i byggeriet; det er ikke sket, tværtimod. Man talte huslejeudligning og mente hermed kun forhøjelse i den gamle boligmasse. Man nægtede at tale huslejeudligning i den forstand, at nye boliger skulle kunne gøres billigere. Og hvad blev resultatet? Resultatet blev, at alle ældre boliger er blevet dyrere som følge af lejevurderingen, og at de nye boliger er så dyre som aldrig før.

VKR-regeringen ophævede som en af denne regerings allerførste foranstaltninger obligationsrationeringen og slog hermed bunden totalt ud af hele boligsektoren og slog yderligere forudsætningen for en lavere rente i boligbyggeriet i stykker. VKR ville demonstrere, at der i dette land kunne føres lavrentepolitik, med det resultat, at vi fik Europarekord i rentehøjde. Det er jo sandheden.

Man taler i tide — og jeg synes somme tider mest i utide — om et frit boligmarked, uden at man på noget tidspunkt definerer, hvad man mener hermed. Jeg synes, VKR burde sige rent ud, at når man taler om frit boligmarked, så mener man hermed en fri huslejefastsættelse. Men for hvem? Sagen er jo for det første, at der er fri huslejefastsættelse i det almenyttige boligbyggeri. Der er fri huslejefastsættelse her, for så vidt som der jo er en minimumsgrænse fastlagt i lo-